Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Päiväys Datum	Dnro Dnr
8.10.2018	VN/2803/2018

Eduskunnan ympäristövaliokunnalle

Viite
Hänvisning VS: Ympäristövaliokunta keskiviikko 10.10.2018 klo 09:30 / HE 118/2018 vp / Asiantuntijapyyntö

Asia
Ärende Asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esityksessä ehdotetaan kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta annetun lain (ns. kokeilulaki) voimassaoloajan jatkamista viidellä vuodella, vuoden 2023 loppuun asti. Lain voimassaoloaika päättyy vuoden 2018 lopussa, jollei sitä jatketa. Lain soveltamisalaan kuuluvissa kunnissa on vielä tarve soveltaa poikkeusjärjestelyjä, joten voimassaolon jatkaminen on tarpeen. Lain 7 §:ssä on asetuksenantovaltuus, joka ehdotetaan kuitenkin kumottavaksi tarpeettomana.

Kokeilulailla poiketaan maankäyttö- ja rakennuslain eräistä säännöksistä, jotka koskevat asemakaavamääräyksiä sekä rakennusluvan ja tonttijaon menettelyiden keskinäistä aikajärjestystä. Kokeilulakiin edelleen jäävät säännökset on tarkoitus käydä läpi ja tarvittaessa sisällyttää maankäyttö- ja rakennuslakiin käynnissä olevan kokonaisuudistuksen yhteydessä. Kokonaisuudistusta koskeva hanke on asetettu vuoden 2021 loppuun asti.

Kokeilulaki annettiin vuoden 2010 lopussa (HE 184/2010 vp) ja se oli alkuperäisessä muodossaan voimassa 1. tammikuuta 2014 asti. Voimassaoloaikaa jatkettiin viidellä vuodella vuoden 2018 loppuun saakka lakimuutoksella 990/2013. Kokeilulain antamisen taustalla oli vuoden 2008 asuntopoliittinen toimenpideohjelma. Lain tavoitteena oli käytännössä myös kokeilla normien joustavoittamista ja lain valmisteluvaiheessa kerättiinkin kunnilta aloitteita ja ehdotuksia poikkeustarpeista maankäyttö- ja rakennuslakiin.

Kokeilulaista on kumottu säännöksiä matkan varrella, muun muassa vuonna 2016 laista kumottiin sen 3 §, jonka mukaan maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n mukaisen poikkeuksen myönsi eräissä tapauksissa ELY-keskusten sijaan kunta. Kokeilulain 3 §:lle ei ollut enää tarvetta, koska poikkeamistoimivalta siirrettiin maankäyttö- ja rakennuslain muutoksella kokonaan kaikille kunnille.

Nyt ehdotettava laki on tarkoitettu tulemaan voimaan viimeistään 31.12.2018, jotta kokeilulaki ei ehdi kumoutua sen nykyisen voimassaoloajan päättyessä. Ehdotuksessa esitetään myös kumottavaksi lain 7 §, jonka nojalla on annettu valtioneuvoston asetus (107(2014) kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta. Kun laissa säädetty valtuus poistuu, valtuuden nojalla annetut säännökset kumoutuvat automaattisesti. Näin ollen 7 §:n nojalla annettu asetus, joka myös on käynyt tarpeettomaksi, kumoutuu samana päivänä kuin ehdotettava laki tulee voimaan.

Kunnioittavasti,
lainsäädäntöneuvos Jaana Junnila